

'เสมา 2' ดีไซน์.... วาง 7 ก้าวปรับกลยุทธ์ใหม่

พ.ศ. 2565 การศึกษาไทย จะไปทิศทางใด ?

ดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รมช.ศธ.) ตั้งคำถามดังกล่าวกลางที่ประชุมสภาการศึกษา (กสศ.) ครั้งที่ 2/2563 เมื่อ 27 มี.ค. 63 ท่ามกลางความท้าทายต่อบทบาท **"ขงเบ้ง"** แห่งกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับการขับเคลื่อนงาน **สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)** ในปี 2563 เพื่อชี้นำทิศทางการศึกษาของชาติและเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 ในอีก 2 - 3 ปีข้างหน้า....

เจ้าของเก้าอี้ **"เสมา 2"** ร่วมประชุมครั้งนี้ ถือเป็นครั้งที่ 2 แล้ว หลังจากเคยเดินทางมามอบนโยบายแก่ผู้บริหาร สกศ. ครั้งแรกภายหลังดำรงตำแหน่ง รมช.ศธ. เมื่อ 20 พ.ย. 2562 ที่มี 4 วาระสำคัญ คือ **1.ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้วยวิทยาการคำนวณ หรือโค้ดดิ้ง (Coding)** สำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษาซึ่งถือเป็นนโยบายเร่งด่วน **2.ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ร่วมสมัย** ในโรงเรียน

3.เร่งเสริมสร้างทักษะเดิมที่มีอยู่ ให้ยังสามารถใช้กับโลกยุคปัจจุบันได้อย่าง

มีประสิทธิภาพ (Upskill) และการเพิ่มทักษะใหม่ (Reskill) ใช้การพัฒนาทักษะ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Skill, Technology & Innovation หรือ STI) สร้างงาน สร้างรายได้ และ **4.ส่งเสริมงานจิตอาสา** สร้างความตระหนักให้เด็กเข้าใจหน้าที่พลเมืองที่ดีสอดคล้องการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งทาง สกศ. โดย **ดร.สุภัทรา จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา** ได้เร่งสนองนโยบายและต่อยอดสู่การพัฒนา นโยบายการศึกษาของชาติ พร้อมรายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) แต่ก็ไม่อาจขัดขวางการพัฒนางานการศึกษาของชาติไปได้ ตรงสำคัญตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดย สกศ. รับภารกิจขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาหารือถึงความเหมาะสมในการปรับกลยุทธ์การดำเนินงานให้ครอบคลุมทั้ง 7 เรื่อง

โดยที่ประชุม กสศ. เห็นชอบแนวทางปรับรูปแบบคณะกรรมการสภาการศึกษา (อนุฯ กสศ.) เวอร์ชันใหม่ให้ **สอดคล้องภารกิจปฏิรูปการศึกษาชาติทั้ง 7 เรื่อง** พร้อมควรรวม **คณะอนุฯ กสศ. ที่มีอยู่เดิม 10 คณะ ลดเหลือ 7 คณะ**

เพื่อสร้างเอกภาพการขับเคลื่อนงาน และสร้างความเชื่อมโยงงานทั้ง 7 ด้าน

สนับสนุนบทบาท สกศ. แปรลงนโยบายสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมตามลำดับ พร้อมทั้งมอบหมายเลขาธิการสภาการศึกษาพิจารณาแต่งตั้งเพิ่มเติม อนุฯ กสศ.เฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอ การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ซึ่งถือเป็นวาระสำคัญและเร่งด่วนของการศึกษาที่ต้องขับเคลื่อนงานเป็นรูปธรรมอย่างทันที่!

ดร.คุณหญิงกัลยา กล่าวย้าว่า วาระการปรับภารกิจสภาการศึกษามีความจำเป็นเร่งด่วนต้องเร่งประชุม ซึ่งทางกรรมการสภาการศึกษาทุกท่านให้ความร่วมมืออย่างดีแม้ในภาวะ Social Distancing เว้นระยะห่างทางสังคมป้องกันการติดเชื้อเพิ่ม จึงมีทั้งที่เข้าร่วมในห้องประชุม และการประชุมแบบออนไลน์ (Teleconference) จากที่บ้านเพื่อสามารถประชุมพร้อมกันได้

ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ กสศ. ที่นำชื่นชมอย่างยิ่งภายใต้สถานการณ์ "อยู่บ้าน หยุดเชื้อเพื่อชาติ" ! •

แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ในความรับผิดชอบ สกศ. ทำหน้าที่ขับเคลื่อนงาน

เรื่องที่ 1 การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดย พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และกฎหมายรอง

เรื่องที่ 2 การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน

เรื่องที่ 3 การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

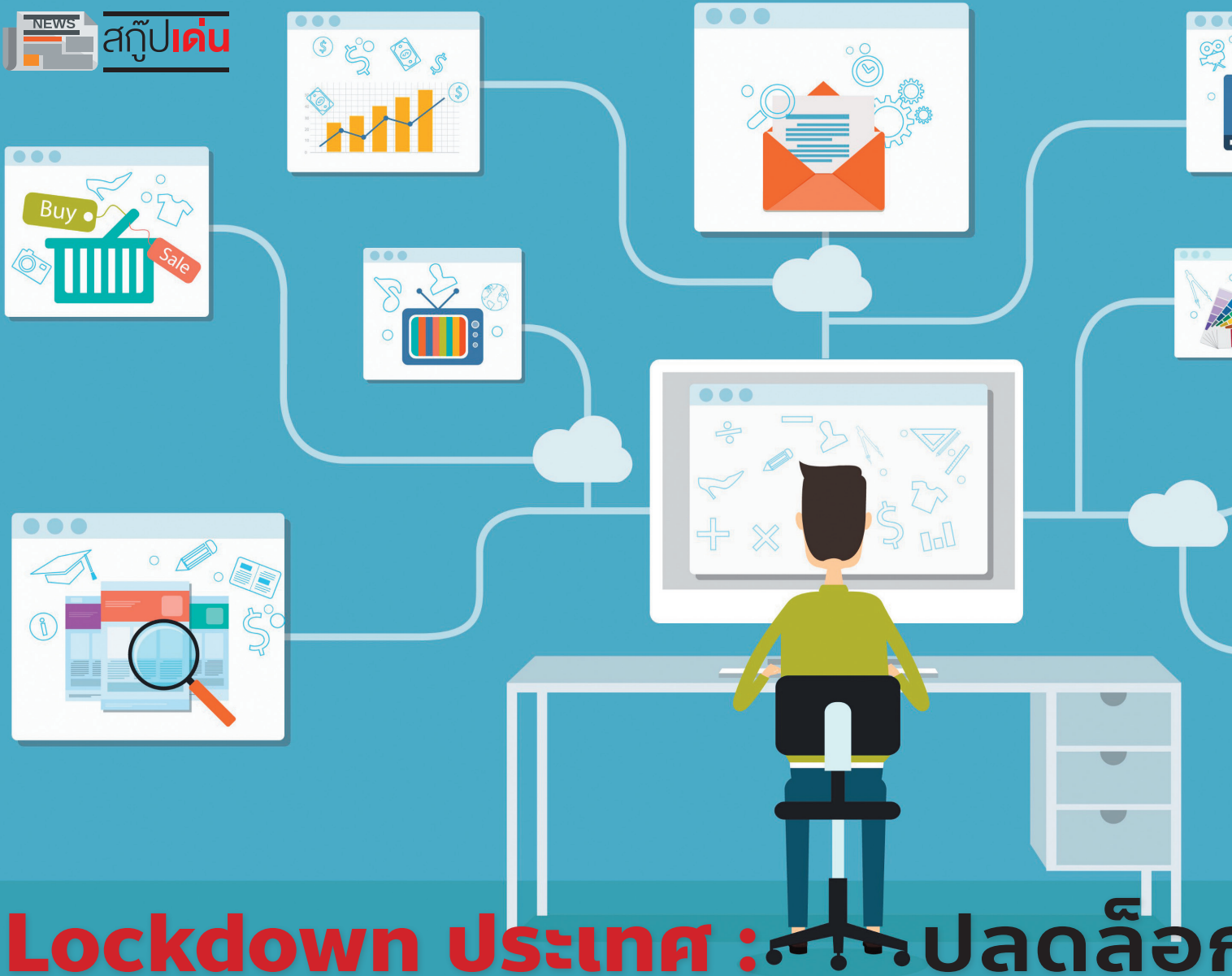
เรื่องที่ 4 การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตคัดกรองครู และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์

เรื่องที่ 5 การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

เรื่องที่ 6 การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา

เรื่องที่ 7 การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล

Lockdown ประเทศ : ปลดล็อก

การประกาศ

พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 หรือ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ทั่วราชอาณาจักร ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 26 มี.ค. 2563 ต่อเนื่องไปจนถึงสิ้นเดือน เม.ย. 2563 ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางมีการปิดพื้นที่เสี่ยงการแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด - 19 (Lockdown) ครอบคลุมสถานที่สาธารณะ รวมทั้งสถานศึกษาทุกระดับชั้น ซึ่งสอดคล้องกับช่วงเวลาที่ปิดภาคเรียนไปแล้ว รวมทั้งการเลื่อนเวลาและลดเวลาทำงานของทั้งข้าราชการและภาคเอกชนมุ่งสกัดการเดินทาง และขอความร่วมมือประชาชนให้อยู่บ้าน โดยเฉพาะการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในสังคม (Social distancing) เพื่อลดการระบาดของเชื้อโรค ภายใต้ข้อกำหนด “อยู่บ้าน หยุดเชื้อเพื่อชาติ”

อย่างไรก็ดี เมื่อสถานการณ์โควิด - 19 ส่งผลต่อองค์การเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เทรนด์การส่งเสริมการเรียนรู้ทางไกล

(Learning Distance) ผ่านช่องทางและสื่อต่าง ๆ ได้ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง รวมทั้งนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันแบบคู่ขนานไปกับสถานการณ์ Work from home

อินสูด์ Learn from home

เมื่อ 24 มี.ค. 2563 นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รมว.ศธ.) เปิดเผยว่า ศธ. นำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาที่ใกล้เคียงกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมากที่สุด โดยเน้นผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม พร้อมจัดหาอุปกรณ์ให้เด็กสามารถเรียนที่บ้านได้ โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล ส่วนนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาที่ต้องมีการเรียนจากการฝึกปฏิบัติจริงจะจัดการฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และให้ทยอยเข้ามา

เรียนทีละกลุ่ม ซึ่งทุกคนต้องให้ความสำคัญและปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข

“ผมคิดว่าถึงเวลาแล้วที่กระทรวงศึกษาธิการต้องเดินหน้าการจัดการศึกษาผ่านออนไลน์ เพราะในอนาคตเราก็ยังไม่มีคำตอบว่าประเทศไทยและทั่วโลกจะต้องเผชิญกับการแพร่ระบาดโควิด - 19 ไปอีกนานแค่ไหน ดังนั้น ขอให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เตรียมความพร้อมและรับมือกับการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ด้วย” รมว.ศธ. เน้นย้ำ

สกศ.หนุนเรียนสอนออนไลน์

ดร.สุภัทรา จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา ส่งเคราะห์ข้อเสนอการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด - 19 ว่า **ต้องเพิ่มความสำคัญการจัดการเรียน - การสอนออนไลน์มากขึ้น** โดยมีทั้งการเรียนการสอนแบบสด ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนนัดเวลากันเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถโต้ตอบกัน

การเรียนรู้

ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนได้ และการสอนแบบหนึ่ง ที่มีการจัดตำราและสื่อให้แล้วรอดูเทพ หรือทีวี แต่สื่อสารระหว่างกันแบบทันทีไม่ได้ ซึ่งความตื่นตัวนี้ถือเป็นการใช้สถานการณ์วิกฤตในการปรับตัวของระบบการศึกษา

เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวย้ำด้วยว่า สถานศึกษาและสถาบันต่าง ๆ ต้องเร่งปรับการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ และส่งเสริมความมีวินัยของผู้เรียน แต่ก็เชื่อว่าไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติ และการยอมรับการเปลี่ยนแปลงจะต้องเกิดขึ้น

ทั้งนี้ หากสถานการณ์การแพร่ระบาดยังไม่ดีขึ้น การจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการศึกษาตามอริยาถัยจะมีเพิ่มขึ้นแน่นอนในทุกระดับ ซึ่งทางคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรมีส่วนสนับสนุนการจัดสรรช่องทางในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

อัดหนุนวิจัยแก้วิกฤตชาติ

ขณะที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) แสดงความกังวลว่า สถานการณ์โควิด - 19 ส่งผลกระทบต่อการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศ ซึ่งได้เร่งจัดสรรงบประมาณวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วงเงิน 1.25 หมื่นล้านบาท และหารือผู้บริหารมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อปรับแผนเน้นการวิจัย 4 เรื่องหลัก 1.วิจัยเพื่อแก้ปัญหาการแพร่ระบาดเชื้อโควิด - 19 2.วิจัยเพื่อแก้ปัญหาฝุ่น PM2.5 3.วิจัยเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง และ 4.วิจัยเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจนำไปสู่การแก้ไขวิกฤตของประเทศสามารถเดินหน้าต่อไปได้

เปิดใจรับซัพพอร์ตครู - us. 5G

ดร.ภทรรชาติ โกมลภิติ ผู้อำนวยการศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอแนวคิดว่าการสอนออนไลน์เป็นทักษะใหม่ที่ครู อาจารย์ จำเป็นต้องสอนผ่านกล้องให้ได้ และปรับวิธีการนำเสนอเนื้อหาให้สั้นและกระชับ โดยใช้เวลาประมาณ 5 - 6 นาที สอดรับกับสมาธิของผู้เรียนขนาดห้องเรียนออนไลน์ต้องไม่ใหญ่เกินไป

ดังนั้น การออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน ทุกอย่างต้องคำนึงถึงผู้เรียน นักเรียน นิสิต นักศึกษาเป็นหลัก โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ แต่เชื่อว่าในครั้งแรก ๆ แม้ครู อาจารย์จะดูตื่นเต้นไปบ้าง เด็ก ๆ ผู้เรียนจะให้กำลังใจครู อาจารย์ เพราะต้องยอมรับว่าเด็กยุคนี้มีความรู้เรื่องเทคโนโลยี เกิดมาพร้อมกับอินเทอร์เน็ต คล่องแคล่วกับการเรียนรู้ผ่านสื่อ

Hybrid ผสมเรียนรู้ 'เก่า - ใหม่'

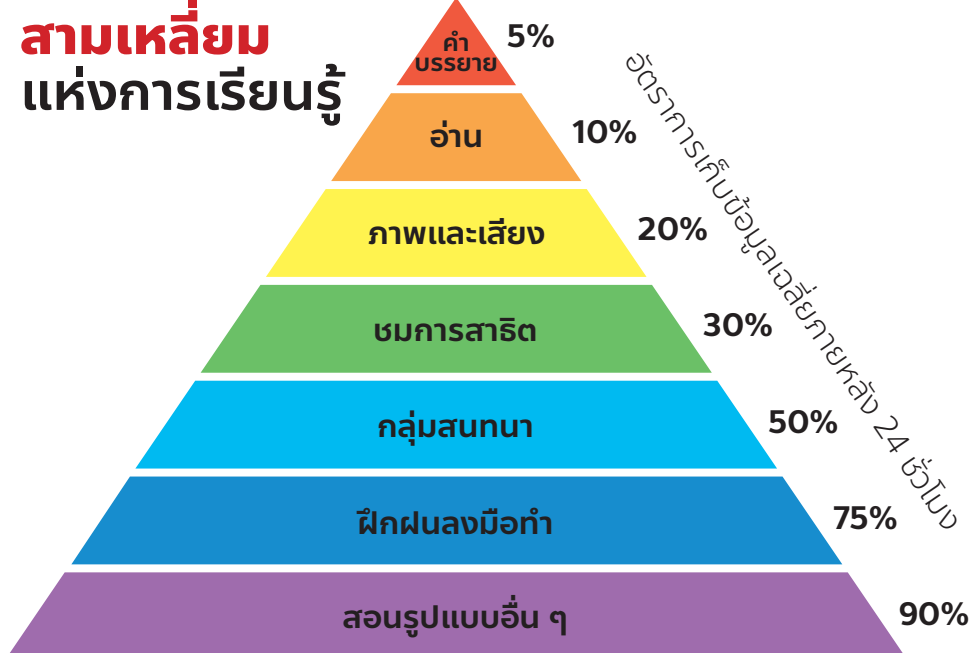
งานวิจัยของสมาคมสื่อใหม่ (The New Media Consortium) หรือ NMC และภาคีด้านการศึกษา ได้วิเคราะห์แนวโน้มทางการศึกษาว่ามีความเชื่อมโยงกับการเติบโตของสื่อสังคมออนไลน์ (Social network) ที่มีการเชื่อมโยงเพื่อนบนโลกอินเทอร์เน็ตและส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายประการ อาทิ การเรียนรู้โดยบูรณาการเทคโนโลยีออนไลน์ เข้ากับการเรียนรู้แบบร่วมมือ การคิดใหม่ เรื่องบทบาทของครูและระบบโรงเรียน การเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้เรียนจากผู้บริโภคเป็นผู้สร้าง และทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิด เป็นต้น

ขณะที่ประสิทธิภาพของการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการจดจำของผู้เรียนกลายเป็นข้อวิพากษ์และปรากฏข้อค้นพบชัดเจนว่า การเรียนรู้ด้วยรูปภาพและเสียงซึ่งมีอยู่ทั่วไปในโลกดิจิทัลมีผลต่อการจดจำได้ดีกว่าการเรียนการสอนแบบบรรยายและการอ่านหนังสือมีผลต่อการจดจำของผู้เรียนได้เพียงน้อยนิด

อย่างไรก็ตาม บทสรุปแนวโน้มเทคโนโลยีการศึกษายุคดิจิทัลที่ควรจะเป็นนั้นกลับไม่ใช่การนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างสุดโต่ง หากแต่เป็นการเรียนรู้แบบลูกผสม (Hybrid) ที่ผสมจุดเด่นของการศึกษาแบบเก่าและใหม่จนเกิดความลงตัวระหว่างเทคโนโลยีและปฏิสัมพันธ์ สติปัญญาและการปฏิบัติสมอง และจิตใจเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน

ภาพที่เห็นวันนี้.... วิกฤตรุมเร้าจากสถานการณ์โควิด - 19 กลับเป็นหนึ่งปัจจัยเร่งประเทศไทยเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลด้านการศึกษาอย่างเต็มรูปแบบเร็วขึ้น! •

สามเหลี่ยมแห่งการเรียนรู้

ที่มา : National Training Laboratories, Bethel Maine

'ศรียาชา' ถกเสริม กลยุทธ์ สกศ.

วันที่ 31 มี.ค. 2563
 ดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช
 รมช.ศธ. มอบหมาย **ศ.ศรียาชา
 วงศ์ราษฎร์** ที่ปรึกษาและ
 ประธานคณะทำงานประสาน
 งานการปฏิรูปและติดตาม
 นโยบาย รมช.ศธ. พร้อมคณะ
 ร่วมประชุมติดตาม
 ความก้าวหน้าตามพันธกิจ
 สกศ. ครั้งที่ 6/2563
 ประเด็นการปรับปรุงโครงสร้าง
 กระทรวงศึกษาธิการ

ปรับสาระ แผนกำลังคน ตามช่วงวัย

วันที่ 16 มี.ค. 2563
**ดร.สุภัทธร จำปาทอง เลขานุการ
 สภาการศึกษา** ประธาน
 การประชุมหารือ (ร่าง) แผน
 การจัดการศึกษาเพื่อการผลิต
 และพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย
 พ.ศ. 2563 - 2570 โดยเสนอ
 ปรับสาระในแผนให้ชัดเจน
 และสอดคล้องโครงสร้าง
 ประชากรที่มีการเปลี่ยนแปลง
 รวดเร็ว พร้อมกำหนดหน้าที่
 รับผิดชอบของผู้ปฏิบัติ/
 หน่วยงาน

ต้อนรับชื่นมื่น ผู้ช่วย เลขาธิการฯ

วันที่ 18 มี.ค. 2563
 ผู้บริหาร สกศ. นำโดย
 ดร.สุภัทธร จำปาทอง เลขานุการ
 สภาการศึกษา ดร.อุษณีย์
 ธโนศวรรย์ รองเลขาธิการ
 สภาการศึกษา พร้อมข้าราชการ
 ในสังกัด ให้การต้อนรับ
นายคมกฤษ จันทร์ขจร
 ในโอกาสเดินทางเข้าปฏิบัติ
 หน้าที่ผู้ช่วยเลขาธิการ
 สภาการศึกษาวันแรก
 พร้อมกราบสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 และพระพุทธรูปประจำ สกศ.

เข้มมาตรการ เฝ้าระวังไวรัส โควิด - 19

วันที่ 18 มี.ค. 2563
**ดร.สุภัทธร จำปาทอง เลขานุการ
 สภาการศึกษา** สั่งการ
 ข้าราชการในสังกัด พร้อมวาง
 มาตรการเฝ้าระวังสถานการณ์
 การระบาดของไวรัสโคโรนา
 2019 (โควิด - 19) ของ สกศ.
 ภายใต้ 3 มาตรการหลัก
 1.Social Distancing
 เว้นระยะห่างทางสังคม
 ป้องกันการติดเชื้อเพิ่ม
 2.Work from home
 อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ
 และ 3.ปฏิบัติตามมาตรการ
 สกัดกั้นการแพร่เชื้อโควิด - 19
 ของรัฐบาลและกระทรวง
 ศึกษาธิการอย่างเคร่งครัด

ผู้สนใจสามารถขอรับ..

OEC News Connex

ได้ที่ สำนักสื่อสารองค์กร ชั้นที่ 1 อาคาร 1

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- Download ที่ www.onec.go.th

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

99/20 ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2668 7123 โทรสาร 0 2243 0083

www.onec.go.th

คณะผู้จัดทำ
ที่ปรึกษา

ดร.สุภัทธร จำปาทอง
 ดร.อุษณีย์ ธโนศวรรย์
 นันทิชา ไวยนพ

เลขาธิการสภาการศึกษา
 รองเลขาธิการสภาการศึกษา
 ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร

บรรณาธิการ
ผู้ประสานงาน

อิทธิกร เถลิงมหาโชค
 วรัญภรณ์ คุณเวช
 โสภิตา พิมสอน
 สุภาชัย พันธุ์เดช

สร้างสรรค์ผลงานโดย : สำนักสื่อสารองค์กร

OEC News สภาการศึกษา